

ГРОШОВИЙ ОБІГ В УКРАЇНІ

студент гр. Ф-01 Павленко І. В.

Економічна ситуація України в даний час визначається процесами глибокої ринкової трансформації. В наслідок цього виникає складність та неоднозначність при формуванні економічної політики держави. Трансформація пояснюється відсутністю адекватної законодавчої та інституційної бази, а також факторами протистояння окремих соціальних груп населення ринковим перетворенням. Основною проблемою як минулого так і сьогодення є вибір правильної економічної політики, що включала б в себе обґрунтовану грошово-кредитну та виважену фіскальну політику держави. Актуальність даної теми полягає в тому, що грошовому обігу відводиться важлива роль у досягненні сталого економічного розвитку держави. Основним інструментом функціонування ринкової економіки виступають гроші. Вони виконують свої функції у результаті безперервного руху в сфері обігу. В обігу гроші функціонують реально, як наявна цінність і тому повинні виступати в певній формі, яка забезпечувала б їм необхідну довіру з боку суб'єктів ринку та необхідні зручності і вигоди останнім. [1]

Грошовий обіг — це рух грошей у готівковій і безготівковій формах, який обслуговує реалізацію товарів і нетоварні платежі в господарстві. Грошовий обіг ділиться на дві взаємопов'язані частини: сферу безготівкового обігу та сферу готівкового обігу. Готівка, як правило, використовується при виплаті заробітної плати, пенсій, стипендій, а також при купівлі товарів і послуг у роздрібній торгівлі, розміщенні коштів у банківських установах тощо. У сфері безготівкового грошового обігу рух грошей здійснюється у вигляді перерахування сум через рахунки у банках. [2]

Грошовий обіг здійснюється на основі властивих йому законів. Найголовнішим законом, який відповідає на питання яка саме кількість грошей необхідна на ринку в кожний певний момент для безперебійного забезпечення товарного обороту, є закон грошового обігу сформульований К. Марксом, згідно з яким кількість грошей визначається відношенням суми цін товарів до числа оборотів однойменної грошової одиниці з урахуванням додаткових чинників: проданих у кредит товарів, суми взаємно погашених платежів і платежів, для яких настав строк виплати, а також маючи на увазі суму повторного обігу, де одні й ті самі гроші функціонують поперемінно — то як засоби обігу, то як засоби платежу. Цей закон грошового обігу діє там, де існують товарне виробництво, товарний та грошовий обіг, а також у різних грошових системах. Він виражає одну з головних умов підтримання ринкової рівноваги, надання стійкості купівельній спроможності грошей.

Кількість грошей повинна бути достатньою для нормального ходу кругообігу продуктів і доходів. Як надлишок, так і нестача грошей створюють значні проблеми й ускладнення для здійснення грошового обігу.

Забезпечення стійкості та стабілізації грошового обігу мають найважливіше значення серед усіх завдань з нормалізації товарно-ринкових відносин у будь-якій країні незалежно від суспільного ладу. Важливим засобом упорядкування та стабілізації грошового обігу є проведення грошових реформ.

Досягнення сталості грошей, стабільності економіки і фінансів включає об'єктивні економічні, соціально-політичні та фінансові мотиви.

Сучасний грошовий обіг здійснюється за допомогою грошових одиниць, що не втілюють в собі вартість, що дорівнює їх номіналу. [3]

На даному етапі розвитку економіки України, стабілізації грошового обігу перешкоджають такі проблемні аспекти:

1) монетарні засоби впливу на економіку носять короткостроковий характер, не переслідують стратегічних цілей грошово-кредитної політики держави;

2) при використанні монетарних інструментів макроекономічного регулювання відсутня збалансованість дій між напрямками регулювання;

3) у зв'язку з безпекою інфляційних процесів існує недовіра економічних суб'єктів до національної грошової одиниці.

З огляду на означені проблемні моменти та з метою стабілізації грошового обігу необхідно застосовувати такі стабілізаційні заходи :

— підтримувати розвиток в Україні ринку цінних паперів, що сприятиме антиінфляційному зменшенню надлишкової ліквідності, а отже забезпечить оптимальне управління грошовою пропозицією;

— зберегти стабільність грошової одиниці шляхом підтримування такої динаміки монетарних агрегатів, яка задовольняє попит на гроші і не створює загрози для значної зміни цін.

Забезпечення збалансованого і комплексного підходу в питаннях стабілізації грошової маси сприятиме довгостроковій тенденції сталості розвитку економіки.

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. — К.: Видавничий центр "Академія", 2000. — 864с.

2. Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Сучасна економіка. — К.: Вища шк., 2005. — 328 с.

3. Климко Г. Н., Нестеренко В. П., Канищенко Л. О., Чухно А. А. Основи економічної теорії: політекономічний аспект- 2. вид., перероб. і доп. — К.: Вища школа, 1999. - 743 с.

Науковий керівник: доц. Зайцев О. В.